

Zadanie 7.6.

Wytyczenie kierunków edukacji rolników na temat roli mikroorganizmów oraz ich wykorzystania w ekologicznej uprawie warzyw - ewaluacja obecnego stanu wiedzy producentów.

Okres realizacji: 26.09.2024 - 31.12.2024

Kierownik zadania: Magdalena Szczech

Pozostali autorzy pracy: Beata Kowalska, Robert Maciorowski, Jadwiga Treder, Joanna Puławska, Sławomir Głuszek, Sławomir Machaj, Jolanta Winciorek, Anna Michalska

Cel badań: Celem zadania było określenie realnego stanu wiedzy rolników na temat znaczenia mikroorganizmów w rolnictwie oraz stosowania preparatów mikrobiologicznych w uprawach, w celu ustalenia zakresu oraz metod transferu wiedzy, która byłaby wsparciem dla producentów w prowadzeniu upraw w sposób zrównoważony.

Opis realizowanych prac: W ramach zadania opracowano ankietę pt. „Co wiesz i co chciałbyś wiedzieć na temat mikroorganizmów w rolnictwie”, skierowaną do rolników i ogrodników. Anonimowa ankieta zawiera 27 pytań dotyczących m.in.: źródeł pozyskiwania informacji o mikroorganizmach, obecnej wiedzy rolników na temat stosowania preparatów mikrobiologicznych, identyfikacji problemów związanych ze stosowaniem tego typu preparatów, oczekiwanego wsparcia ze strony jednostek naukowych i ODR-ów, efektywnych metod przekazywania wiedzy odbiorcom. Ankieta została przygotowana w formie pliku do wydruku, a także w formie elektronicznej, która jest udostępniona na stronie Instytutu Ogrodnictwa – PIB.

Do końca 2024 r. uzyskano informacje z ok. 50 ankiet wypełnionych przez respondentów. Wykonano zestawienia i analizę statystyczną danych pod kątem zależności pomiędzy odpowiedziami w poszczególnych pytaniach, traktowanych jako zmienne. Na podstawie tych analiz opracowano Wskazówki dla Ośrodków Doradztwa Rolniczego dotyczące transferu wiedzy dla rolników na temat znaczenia i stosowania preparatów mikrobiologicznych w uprawach roślin.

Z dotychczas pozyskanych danych wynika, że większość ankietowanych posiada ogólną wiedzę na temat roli mikroorganizmów w środowisku rolniczym, m.in.: mikroorganizmy są odpowiedzialne za rozkład materii organicznej oraz poprawę struktury gleby, mają wpływ na lepsze pobieranie składników odżywczych przez rośliny, wiążą azot atmosferyczny, oddziałują pozytywnie na plonowanie. Mikroorganizmy są również identyfikowane jako sprawcy chorób infekcyjnych roślin, a także jako czynniki mogące być stosowane w biologicznej ochronie roślin. Respondenci zdają sobie sprawę z konieczności ograniczenia chemizacji rolnictwa i wprowadzania alternatywnych metod uprawy i ochrony roślin. Uważają, że stosowanie preparatów mikrobiologicznych jest ważnym elementem agrotechniki. Niektórzy deklarują używanie preparatów mikrobiologicznych w swoich uprawach. Jednocześnie poszukują konkretnej wiedzy, głównie na temat dostępności i rodzajów preparatów oraz wskazówek jak je efektywnie stosować, aby uzyskać jak najlepsze rezultaty. Poszukują głównie wiedzy praktycznej. Stąd zainteresowanie demonstracjami i szkoleniami. Z ankiet wynika, że respondentom najbardziej odpowiada transfer wiedzy drogą elektroniczną: szkolenia online, artykuły na portalach internetowych.